

Skellefteå Kristna Skolförening

Rektorn vid Bruksskolan

Beslut för fristående grundskola med fri- tidshem

efter tillsyn av Bruksskolan
i Skellefteå kommun

Tillsyn i Bruksskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Skellefteå kommun under 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Bruksskolan besöktes av Skolinspektionen den 18 oktober 2012.

Fakta om skolan

Den fristående grundskolan Bruksskolan är en F-5 skola belägen i Ursviken, cirka en mil öster om Skellefteå. Huvudman för skolan är Skellefteå Kristna Skolförening, en ideell förening med syfte att bedriva utbildning på kristen grund (organisationsnummer 894702-1443). Föreningens medlemmar utgörs idag av Pingstkyrkan i Skellefteå och Ursviken.

Efter godkännande av Länsskolnämnden i Västerbotten den 14 april 1990 startade den dåvarande huvudmannen "Livets Vattens Kristna skola" hösten 1990 verksamhet för årskurserna 1-6. Byte av huvudman till Skellefteå Kristna Skolförening godkändes år 2000, och Bruksskolan fick då sitt namn. Skolverket har även godkänt verksamhet för årskurserna 7-9 (dnr 94:1137), samt förskoleklass och grundsärskola i årskurserna 1-9 (dnr 43-2001:974), och år 2002 utökades Bruksskolans verksamhet till att omfatta årskurserna 1-9. Höstterminen år 2004 flyttades årskurserna 7-9 till en byggnad belägen cirka en mil bort, som då fick namnet Björkskolan. Från och med läsåret 2011-2012 är även årskurs 6 flyttad till Björkskolan.

Huvudmannen bedriver därmed verksamhet vid två olika skolenheter. Verksamheten för förskoleklass och årskurs 1-5 sker i Bruksskolan och årskurs 6-9 i Björkskolan. Avståndet mellan verksamheterna är cirka 1 mil och Björkskolan och Bruksskolan har tidigare omfattats av samma tillstånd. Efter lagändringar i samband med införandet av den nya skollagen betraktas verksamheterna idag som två skolenheter. Mot bakgrund av innehållet i Länsskolnämndens och Skolverkets beslut om godkännande att bedriva verksamhet avseende förskoleklass, grundskola och grundsärskola i årskurserna 1-9, finner Skolinspektionen att Skellefteå Kristna Skolförening genom det föreliggande tillståndet har godkännande att bedriva sin verksamhet vid dessa två skolenheter.

Bruksskolan har en konfessionell inriktning med en kristen profil. Skolan leds av en rektor, som även är rektor för Björkskolan. Rektorbyte pågick under tiden för Skolinspektionens besök. På skolan arbetar fyra lärare. På grund av svårigheter att hitta behöriga lärare sker idag undervisning i ämnet textilslöjd med obehörig lärare. Även för undervisning i förskoleklass saknas behörighet, men för denna lärare finns en fortbildningsplan. Skolan har 35 elever, vilka är organiserade i förskoleklass samt klasserna 1-2 samt 3-5. Vid inspektionstillfället

hade skolan inga elever mottagna i grundsärskolan. I samma lokaler finns även fritidsverksamhet.

Huvudmannens ekonomiska utveckling har mellan räkenskapsåren 20090701–20110630 haft en positiv utveckling, medan resultatet för räkenskapsåret 20110701–20120630 är lägre. De senaste två räkenskapsåren har verksamheten i Bruksskolan drivits med stor förlust, vilket balanserats med hjälp av positiva resultat för bolagets övriga verksamheter. Med en mer rättvisande ekonomisk fördelning av kostnader mellan föreningens verksamheter, i kombination med en marknadsföringsplan och på sikt ökat elevunderlag, beräknar rektorn och styrelsen att skolans ekonomiska resultat ska förbättras.

Kunskapsresultat

Då skolan har få elever är statistiska jämförelser svåra att göra. Enligt rektorns uppgifter har samtliga elever i årskurs 3 nått kunskapskraven i ämnena svenska och matematik läsåren 2010–2011 och 2011–2012 både vad gäller lärarnas bedömning och i de nationella proven.

Resultaten för elever i årskurs 5 är enligt rektorn inte sammanställda. Enligt Skolverkets statistik visar dock resultaten av ämnesproven för årskurs 5 läsåret 2009–2010 på stor variation mellan olika delprov då måluppfyllelsen varierar mellan 20–100 procent. I ämnesprovet i svenska nåddes lägst resultat på delprovet "skrivuppgift berättande" (20 procent), och i matematik på delprovet "räknemetoder" (40 procent).

I skolans dokumenterade kvalitetsarbete finns ingen sammanställning och analys av kunskapsresultat. Enligt rektorn följer skolan varje elevs utveckling utifrån läroplanen och kursplanernas mål, vilket bekräftas av de omdömen Skolinspektionen tagit del av. Låga resultat uppmärksammas därför snabbt på individnivå, och rektorn beskriver ett effektivt arbete med stöd utifrån individens behov och förutsättningar. Dock saknas rutiner för att sammanställa och analysera kunskapsresultat på gruppnivå. Detta gör att utvecklingsbehov riskerar att inte synliggöras, och att resultatet av skolans arbete med elevernas kunskapsutveckling är svår att bedöma.

Värdegrundresultat

Bruksskolan genomför en rad aktiviteter såsom kompassamtal, samarbetsövningar, temaarbeten och etiska samtal, och stämmer av elevernas upplevelse av trygghet genom elevenkäter och elevsamtal. Personalen har bland annat utbildats i rastaktiviteter och konfliktlösning. I intervju med rektorn, samt i den nulägesanalys som rektorn gör i skolans likabehandlingsplan, beskrivs stämning-

en mellan eleverna som god och skolans arbete mot kränkande behandling som effektivt. Det framgår att skolan under hösten 2011 vidtagit åtgärder för att förbättra trivseln i vissa klasser och att detta gett mycket goda resultat, men att elevenkäter trots detta visar att många elever fortfarande upplever att kränkningar sker. I intervju med rektorn framgår att enkätresultatet kan bero på att eleverna inte haft tillräckliga kunskaper om kränkningsbegreppet, och att skolan därför utbildat elever i vad mobbing innebär. Utifrån nulägesanalysen, samt i det dokumenterade kvalitetsarbetet, specificeras dock inga framåtsyftande åtgärder, annat än att öka närvaron av vuxna på rasterna (se vidare under rubriken "Trygghet och studiero).

Helhetsbedömning

Granskningen visar att Bruksskolan är en liten och trygg verksamhet där möjligheterna att se och fånga upp elever med behov av särskilt stöd är goda. Bruksskolan har också i flera viktiga avseenden haft en positiv utveckling det senaste året.

Det saknas dock en tydlig struktur för uppföljning, utvärdering, analys och dokumentation av den egna verksamheten både vad gäller undervisningens kvalitet och skolans resultat. Detta gör att viktiga frågor rörande skolans resultat och utveckling riskerar att inte uppmärksammas och leda till att åtgärder vidtas.

Detta i kombination med att skolan är i en period med täta rektorsbyten gör det angeläget för skolan att utforma strukturer för sitt kvalitetsarbete. Detta för att kunna säkerställa och upprätthålla verksamhetens kvalitet i förhållande till målen för utbildningen.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Skellefteå Kristna Skolförening att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **15 februari 2013** redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Bruksskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolans plan mot kränkande behandling ska tydligt ange skolans rutiner vid kränkning, samt vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse av vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt rektorn för Bruksskolan arbetar skolan med en rad förebyggande aktiviteter mot kränkande behandling, och skolpersonalen har väl inarbetade rutiner för hur de ska agera då kränkning skett. Dokumentationsgranskningen visar dock att skolans likabehandlingsplan inte är uppdaterad och innehåller otydliga rutiner gällande om utredning av kränkningar ska ske av klasslärare eller av elevhälsoteamet enligt den av skolan kallad "Bruksmodellen". Vidare beskrivs i en nulägesanalys det gångna årets arbete med kränkningar och studiero, men vilka konkreta åtgärder som utifrån denna ska vidtas och hur de ska följas upp anges inte.

Författning

6 kap. 8 § skollagen.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Bruksskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- De individuella utvecklingsplanerna ska sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt samt tydliggöra vilka insatser skolan ansvarar för (10 kap. 13 § skollagen).

Motivering

Enligt skollagen ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Utvecklingsplanen ska innehålla skriftliga omdömen som beskriver elevens kunskapsutveckling i alla ämnen som eleven har fått undervisning i. Den ska också innehålla en framåtsyftande planering där man sammanfattar vilka kunskaper och förmågor eleven ska utveckla samt vilka insatser skolan ska göra för att eleven ska nå kunskapskraven

och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Rektorn beslutar om utformningen av en sådan skriftlig information som ges i utvecklingsplanen.

Granskningen visar att lärarna på Bruksskolan upprättar skriftliga omdömen om elevens kunskaper i förhållande till kunskapskraven i respektive ämne. I mallen finns i varje omdöme utrymme för läraren att ge förslag på vad elev, skola och vårdnadshavare kan tänka på till "nästa gång". Detta utrymme används i varierad utsträckning, har otydlig koppling till kunskapskraven, specificerar inte insatser som skolan ansvarar för, och motsvarar därmed inte lagstiftarens krav på en sammanfattande och framåtsyftande planering. Vidare finns i varje omdöme en del för utvärdering av tidigare uppsatta mål. Denna är, i den mån den används, allmänt hållen. Avsaknaden av konkreta insatser samt utvärdering av dem gör att elevernas kunskapsutveckling inte synliggörs.

Författning

10 kap. 13 § skollagen.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Bruksskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Huvudmannen och rektorn ska skapa strukturer för systematisk och kontinuerlig uppföljning, utvärdering och analys av verksamhetens kvalitet och utveckling i förhållande till målen för utbildningen. Detta kvalitetsarbete ska bland annat innefatta måluppfyllelse gällande kunskapsresultat i respektive ämne, arbetet med särskilt stöd samt värdegrundsbete (4 kap. 3–5 §§ skollagen).
- Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras (4 kap. 6 § skollagen).

Motivering

Enligt skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med de bestämmelser och föreskrifter som reglerar verksamheten. På huvudmannanivå ska utbildningen systematiskt och kontinuerligt planeras, följas upp och utvecklas, och inriktningen på detta systematiska kvalitetsarbete ska vara att de mål som finns för utbildningen uppfylls. Vidare anges att rektorn ansvarar för att ett systematiskt kvalitetsarbete, med planering, uppföljning och utveckling av utbildningen, även genomförs och dokumenteras på skolenhetsnivå. En huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet

kan arbeta med planering, uppföljning och utveckling på huvudmannanivå och på skolenhetsnivå i ett sammanhang.

Granskning av Bruksskolans dokumenterade kvalitetsarbete visar att skolans kvalitetsarbete utvecklats positivt de senaste åren, men att det trots det inte följer en tydlig struktur. Exempelvis är de uppsatta målen och aktiviteterna för år 2011–2012 inte de mål och aktiviteter som sedan utvärderats. Utvärderingarna som gjorts för Bruksskolan och Bruksskolans fritidshem gällande år 2011–2012 ger en god beskrivning av det löpande arbetet mot valda mål, men det speglar inte aktiviteter som ska vidtas grundat på resultat och analys av förra årets insatser i kombination med en nulägesanalys. Detta medför att aktiviteterna, och även måtten för att mäta dess effekter, är generellt hållna, vilket ger bristande underlag för att fastställa och analysera verksamhetens resultat i förhållande till målen för utbildningen.

För att spegla ett systematiskt kvalitetsarbete saknas även viktiga delar i dokumentationen, såsom uppgifter om måluppfyllelse och kunskapsresultat i olika ämnen, resultat av arbete med särskilt stöd samt analys av resultaten i förhållande till målen.

I intervju med styrelse och rektor för Bruksskolan framgår att skolan aktivt arbetar med särskilt stöd, och genomför aktiviteter rörande normer och värden. Rektorn beskriver en strävan att utveckla rutinerna för kvalitetsarbetet så att resultat och analys av verksamheten tydligt ligger till grund för planering av kommande aktiviteter, men att detta ännu inte nått genomslag i verksamheten. Vidare framgår att personal känner viss osäkerhet inför hur kvalitetsarbetet ska bedrivas. I dagsläget utvärderas verksamheten av lärarna varje vår, och i denna del av processen har rektorn aktivt valt att inte delta. Det finns heller ingen struktur för vilka resultat rektorn begär in. Exempelvis sammanställs och utvärderas inte kunskapsresultat systematiskt på gruppnivå i olika ämnen.

Skolinspektionen bedömer att skolan saknar en struktur för sitt kvalitetsarbete som synliggör effekterna av det arbete som görs och som genererar underlag för nya insatser med syfte att utveckla verksamheten mot målen i läroplanen.

Författning

2 kap. 8 § skollagen, 4 kap. 3–6 §§ skollagen.

Huvudmannaskap och godkännande

Bedömning

Bruksskolan måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Huvudmannaskap och godkännande.

- Skriftliga rutiner för klagomålshantering upprättas och görs kända (4 kap. 8 § skollagen).

Motivering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot utbildningen, och att information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt.

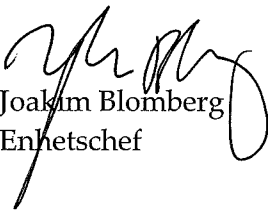
I intervju med rektor och huvudman på Bruksskolan framkommer att skriftliga rutiner för klagomålshantering saknas och att föräldrar inte informeras om hur de kan gå tillväga om de exempelvis inte är nöjda med hur skolan hanterat ett klagomål.

Författning

4 kap. 8 § skollagen.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Pär Axelsson och undervisningsråd Jonas Hedström.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Lena Johansson
Föredragande

Skolinspektionen

2012-11-15

9 (11)

Dnr 44-2012:3738

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).